ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

УДК 657

Лісовий Сергій Миколайович
аспірант
Державної навчально-наукової установи
«Академія фінансового управління»
Lisovyi Serhii
PhD Student of the
State Educational-Scientific Establishment
"The Academy of Financial Management"
ORCID: 0009-0000-5079-4310

DOI: 10.25313/2520-2294-2024-6-10044

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ

DEVELOPMENT OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR THE MANAGEMENT OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT: A PHILOSOPHICAL ASPECT

Анотація. *Вступ. За сучасних умов господарювання виникає потреба у забезпеченні ведення прозорого та соціально-орієнтованого бізнесу. Суперечності, спричинені відсутністю чітко сформульованих моральних цінностей суспільства, поглиблюють розбіжності між завданнями, які диктує невпинний розвиток людської цивілізації, та основними викликами, що постають перед суб'єктами господарювання, зокрема в умовах досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР) та реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності.*

Мета – дослідження впливу принципів та норм моралі на створення передумов удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємств в контексті досягнення ЦСР.

Матеріали та методи. Інформаційну базу проведеного дослідження склали: публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus, Web of Science, економічного спрямування; монографії; нормативно-правові акти, що визначають інституціональні засади просування концепції сталого розвитку в Україні та цифрової економіки.

Методологічну основу роботи становлять загальнонаукові та спеціальні методи дослідження економічних процесів та явищ, зокрема: бібліографічний аналіз, індукція, методи теоретичного узагальнення та порівняння, аналіз, синтез, логічне узагальнення результатів, графічний метод.

Результати. Дотримання етичних принципів у діяльності економічних агентів різних інституційних секторів економіки сприяє розбудові відповідального та сталого інституту підприємництва як на національному, так і на глобальному рівнях. Визначено, що досліджуваним у роботі підприємствам (на прикладі сфери ІТ) доцільно інтегрувати показники, які характеризують внесок у досягнення ЦСР до систем управління бізнес-процесами. Ідентифіковано, що розрахунок та розкриття відповідних індикаторів у звітності потребуватиме подальшого формування належного обліково-аналітичного забезпечення.

Перспективи. Перспективним напрямом подальших наукових пошуків у сфері інтеграції концепції сталого розвитку до діяльності підприємств є віднайдення шляхів удосконалення інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень на макро-, мезо- та мікрорівнях.

Ключові слова: *підприємства сфери ІТ, бізнес-процеси, морально-етичні принципи, Цілі сталого розвитку, обліково-аналітичне забезпечення.*

Summary. *Introduction. In today's business environment, there is a necessity to ensure transparent and socially-oriented businesses. The contradictions (caused by the lack of clearly defined moral values of society) deepen the gap between the tasks dic-*

tated by the continuous development of human civilisation and the main challenges faced by business entities, in particular in the context of the Sustainable Development Goals (SDGs) attainment and implementing the concept of corporate social responsibility.

The purpose is to study the morality principles and norms' impact on the development of prerequisites for further improvement of the accounting and analytical support for managing the enterprises' activities in the context of the SDGs' attainment.

Materials and Methods. The information base of the study: publications in professional economic scientific journals and publications indexed in the international scientometric bases Scopus, Web of Science; monographs; legislation defining the institutional framework for promoting the concept of sustainable development in Ukraine and the digital economy.

The methodology is based on general scientific and special methods of studying the economic processes and phenomena: bibliographic analysis, induction, methods of theoretical generalisation and comparison, analysis, synthesis, logical generalisation of results, and graphical method.

Results. Adherence to ethical principles in the activities of economic agents in various institutional sectors of the economy contributes to the development of a responsible and sustainable business institution at both the national and global levels. It is advisable for the enterprises studied in the work (the case of the IT sector) to integrate indicators that characterise the contribution to the attainment of the SDGs into business process management systems. It is identified that the calculation and disclosure of the relevant indicators in the entities' reporting will require further development of appropriate accounting and analytical support.

Discussion. A promising area for further scientific research in the field of integrating the sustainability concept into the enterprises' activities is to find ways for further development of information support for decision-making at the macro-, meso- and micro-levels.

Key words: *IT enterprises, business processes, moral and ethical principles, Sustainable Development Goals, accounting and analytical support.*

Постановка проблеми. В умовах сучасного господарювання виникає потреба у забезпеченні ведення прозорого та соціально-орієнтованого бізнесу. Суперечності, спричинені відсутністю чітко сформульованих моральних цінностей суспільства, поглиблюють розбіжності між завданнями, які диктує невпинний розвиток людської цивілізації, та основними викликами, що постають перед суб'єктами господарювання.

Функціонування економічних агентів різних інституційних секторів економіки із дотриманням моральних принципів сприяє розбудові відповідального та сталого інституту підприємництва як на національному, так і на глобальному рівнях.

Прикладом практичного втілення інтеграції морально-етичних принципів у діяльність підприємств можуть слугувати концепція корпоративної соціальної відповідальності та концепція сталого розвитку. Важливою проблемою теоретичного характеру, на вирішення якої спрямовані наразі зусилля багатьох наднаціональних організацій та урядів країн світу, є розроблення методологічного підґрунтя оцінки внеску економічних агентів у досягнення Цілей сталого розвитку (далі — ЦСР), спираючись на методологічні засади філософії науки. Вирішення зазначеної проблеми потребує створення потужного інформаційного забезпечення на макро-, мезо- та мікрорівні через обґрунтування теоретичних засад та організаційно-методичних підходів підготовки підприємствами відповідних даних, одним із джерел формування яких є бухгалтерський облік.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління бізнес-процесами на підприємствах, у тому числі в умовах досягнення ЦСР, присвячено праці багатьох дослідників. Так, у цілому проаналізовані публікації можуть бути згруповані наступним чином:

– теоретичні засади формування та розвитку бізнес-процесів, роль якості інформаційного забезпечення прийняття рішень (Вініченко І. І., Самілик Т. М., Олексюк В. О. [19]; Кучерява М. В. [21; 22] та ін.);
– оцінка впливу цифровізації як нової парадигми розвитку економіки на структуру бізнес-процесів підприємств в контексті сталого розвитку (Baiyerea A., Salmelaband H., Tapanainen T. [1]; Muthuraman S. [14]; Farshidi S., Kwantes I. B., Jansen S. [3] та ін.);
– філософські аспекти розвитку підприємництва (Hägg G., Kurczewska A. [6]; Zen A., Rahayu P. P., Mutoffar M. M., Astutik W. S., Almaududi Ausat A. M. [18] та ін.);
– методичні аспекти оцінювання внеску підприємств у досягнення ЦСР (Van der Waal J. W. H., Thijssens T., Maas K. [11], Єфименко Т. І., Ловінська Л. Г. [8]).

Високо оцінюючи внесок дослідників у розвиток філософського розуміння сучасної парадигми розвитку підприємництва і інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, все ж відмітимо, що галузевий аспект оцінки внеску підприємств у досягнення ЦСР є недостатньо висвітленим (на прикладі сфери ІТ).

Мета статті — дослідження впливу принципів та норм моралі на створення передумов удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємств у контексті досягнення ЦСР.

Задекларована мета обумовила необхідність вирішення **завдань:**

– проаналізувати вплив філософської думки на розвиток сучасних концепцій управління діяльністю підприємств;

– ідентифікувати особливості формування обліково-аналітичного забезпечення оцінки внеску підприємств у досягнення ЦСР (на прикладі підприємств сфери IT).

Матеріали та методи. *Інформаційну базу проведеного дослідження склали:* публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, економічного спрямування; монографії, нормативно-правові акти, що визначають інституціональні засади просування концепції сталого розвитку в Україні та цифрової економіки.

Методологічну основу роботи становлять загальнонаукові та спеціальні методи дослідження економічних процесів та явищ, зокрема: бібліографічний аналіз, індукція, методи теоретичного узагальнення та порівняння, аналіз, синтез, логічне узагальнення результатів, графічний метод.

Виклад основного матеріалу. Філософське мислення відіграє важливу роль у вирішенні економічних криз, оскільки воно може надавати рамки для розуміння, аналізу та розробки стратегій антикризового регулювання [20]. Зазначене обумовлене рядом причин. Зокрема, цінність інструментарію філософії науки для цілей ризик-менеджменту на макрорівні та на рівні управління бізнес-процесами на підприємствах полягає у тому, що його застосування дозволяє розкривати глибинні причини економічних криз, виходячи за межі поверхневих проявів. Методологічні засади філософії науки у цьому контексті спрямовують дослідників на проведення системного аналізу впливу цінностей, етичних аспектів та соціокультурні факторів на виникнення кризових явищ. Крім того, створення альтернативних моделей з використанням теоретичних постулатів філософії науки сприяє розробці та обґрунтуванню альтернативних економічних моделей та стратегій, спрямованих на уникнення або пом'якшення наслідків кризових явищ.

Взаємодія філософського мислення та економічної думки може призвести до більш глибокого розуміння економічних явищ та сприяти розробці стратегій, спрямованих на створення більш сталих, резилієнтних та справедливих економічних систем.

Таким чином, філософські догми сприяють створенню комплексного підходу до вирішення економічних криз, враховуючи етичні, соціальні, політичні та культурні аспекти, які впливають на суспільство та економіку.

Яскравим прикладом втілення принципів моралі у розвитку інституту підприємництва можуть слугу-

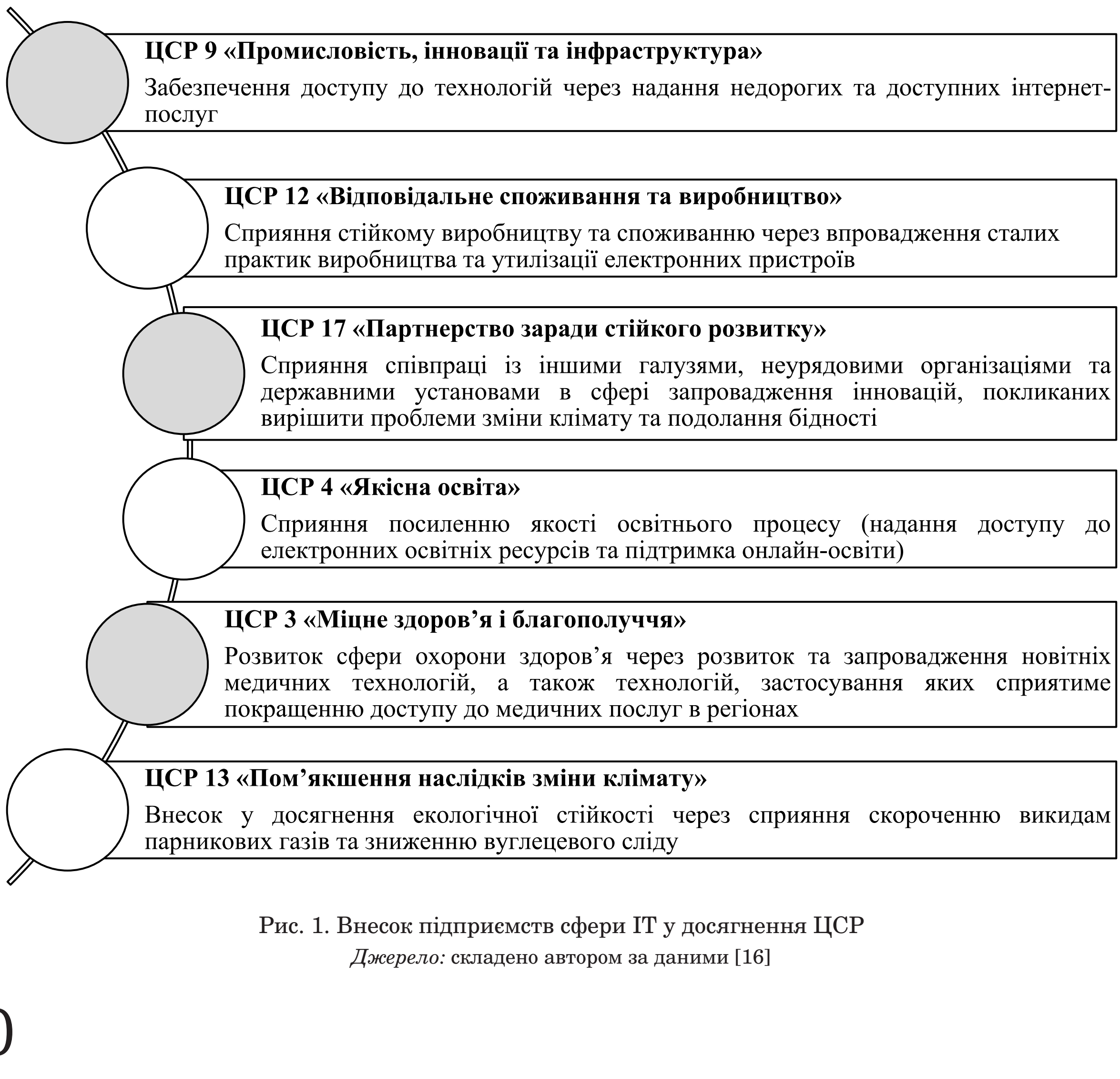

Рис. 1. Внесок підприємств сфери IT у досягнення ЦСР
Джерело: складено автором за даними [16]

вати концепція корпоративної соціальної відповідальності та, як логічне її продовження, концепція сталого розвитку. Остання знайшла своє формалізоване відображення у 17 Цілях сталого розвитку (далі — ЦСР), затверджених Порядком денним ООН 2030 у 2015 році [15]. ЦСР являють собою заклик усім країнам світу до того, щоб покінчити із бідністю, захистити планету та забезпечити всезагальний мир і процвітання.

Звісно, у науковій площині навколо трактування поняття «сталий розвиток» точиться жвава наукова дискусія, оскільки різні наукові підходи ґрунтуються на окремих цінностях або наборах критеріїв ідентифікації сталого розвитку. Так, з одного боку, дослідники дотримуються «екологоцентричної» концепції сталого розвитку, що вимагає спрямування зусиль суспільство на захист навколишнього середовища (Hart S.L. [7]; Jennings P.D., Zandbergen P.A. [10] та інші). З іншого боку, прихильники «антропоцентричного» підходу спираються на ідею цінності сталого розвитку для добробуту кожного окремого індивіда (Gladwin T.N., Kennelly J.J., Krause T.S. [4]; Purser R.E., Park C., Montuori A. [12] та інші). Вибір між цими двома альтернативами і є, зрештою, проблемою філософського характеру, яка не може бути вирішена емпіричним шляхом.

Як було зазначено раніше втіленням інтеграції морально-етичних принципів у бізнес-діяльність може слугувати концепція корпоративної соціальної відповідальності.

Наведемо приклад підприємств однієї з основних галузей-рушіїв сучасної світової економіки на сьогоднішній день — IT. Так, за даними інформаційно-статистичного ресурсу Statista дохід на світовому ринку IT-послуг за 2022 рік становить 1123 млрд. дол. США, а до 2028 року за прогнозами експертів сягне орієнтовно 1771 млрд. дол. США [13].

На рисунку 1 наведено напрями оцінки внеску підприємств сфери IT на досягнення ЦСР.

Внесок підприємств сфери IT у досягнення ЦСР, наведених на рисунку 1, має бути оцінений на загальногалузевому рівні та на мікрорівні. Для оцінки на мезорівні застосовуються загальнонаціональні індикатори, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 686-р «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку» [23].

Щодо мікрорівня, то тут слід відмітити, що існує суттєва кількість ініціатив із розкриття підприємствами інформації про сталий розвиток, які можна згрупувати за такими рівнями:
– міжнародний (Міжнародний стандарт з інтегрованої звітності [9], стандарти Глобальної ініціативи зі звітування [5], Керівництво ООН з ключових показників звітності про сталий розвиток та вплив на ЦСР [17]та інші);
– регіональний (Європейські стандарти звітності зі сталого розвитку (далі — ESRS) [2] та інші);
– національний (Методичні рекомендації зі складання звіту про управління, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 07.12.2018 № 982 [24]).

Для цілей дослідження розглянемо детальніше індикатори для галузі IT щодо внеску у досягнення ЦСР на макро- та мікрорівні (див. табл. 1).

Таблиця 1

Індикатори досягнення ЦСР для підприємств сфери IT

ЦСР	Індикатори досягнення ЦСР		
	Макрорівень (відповідно до чинного законодавства України) [23]	Мікрорівень	
		За методологією ООН [17]	За методологією ESRS [2]
ЦСР 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура»	9.6 Забезпечити доступність Інтернету, особливо у сільській місцевості Показник 9.6.1 Рівень охоплення населення інтернет-послугами, абонентів на 100 жителів	A.1.2 Додана вартість A.1.3 Чиста додана вартість A.3.3 Витрати на дослідження та розробки A.4.1 Частка місцевих закупівель	Індикатори та описові теми для розкриття відповідно до стандартів ESRS 2 «Загальне розкриття», ESRS S3 «Громади, на які вчиняється вплив»
ЦСР 12 «Відповідальне споживання та виробництво»	12.1 Знизити ресурсоємність економіки Показник 12.1.1 Ресурсоємність ВВП (співвідношення спожитих фізичних обсягів природних ресурсів, утворених відходів та викидів забруднюючих речовин до обсягу ВВП), %	B.2.1 Вироблені відходи B.2.2 Повторно використані відходи B.2.3. Утворення небезпечних відходів B.4.1. Озоноруйнівні речовини та хімічні речовини	Індикатори та описові теми для розкриття відповідно до стандартів ESRS E2 «Забруднення», ESRS E5 «Використання ресурсів та циркулярна економіка»
ЦСР 13 «Пом'якшення наслідків зміни клімату»	13.1 Обмежити викиди парникових газів в економіці Показник 13.1.1 Обсяг викидів парникових газів, % до рівня 1990 року	B.3.1. Викиди парникових газів (сфера 1) B.3.2. Викиди парникових газів (сфера 2)	Індикатори та описові теми для розкриття відповідно до стандарту ESRS E1 «Зміна клімату»

Джерело: складено автором за даними [16; 23; 17; 2]

Наведений в таблиці 1 перелік індикаторів, що характеризують внесок підприємств сфери ІТ у досягнення ЦСР (на прикладі ЦСР 9, 12, 13), показує, що досліджуваним суб'єктам господарювання доцільно інтегрувати відповідні показники до своєї системи управління бізнес-процесами. Розрахунок та розкриття відповідних індикаторів у звітності потребуватиме формування відповідного обліково-аналітичного забезпечення. Також проведене дослідження показало, що наявна кількість стандартів формування та розкриття інформації про внесок підприємств у досягнення ЦСР, а також відмінності у підходах до інтеграції морально-етичних цінностей до бізнес-моделей (філософська площина) призводять до зниження порівнянності даних (економічна площина).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене в роботі дослідження впливу принципів та норм моралі на створення передумов удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємств в контексті досягнення ЦСР показало наступне.

Дотримання етичних принципів у діяльності економічних агентів різних інституційних секторів економіки сприяє розбудові відповідального та сталого інституту підприємництва як на національному, так і на глобальному рівнях. Зокрема, норми та принципи моралі становлять фундамент для розбудови концепції корпоративної соціальної відповідальності та концепції сталого розвитку. Оцінка ефективності подальшого просування зазначених концепцій потребує належного інформаційного забезпечення, основу якого складають дані підприємств, які підлягають подальшій консолідації на галузевому та макрорівнях.

Інтеграція засад сталого розвитку до діяльності підприємств обумовлює необхідність наукового обґрунтування напрямів подальшого удосконалення обліково-аналітичного забезпечення прийняття рішень та організаційних заходів і методичних підходів управління бізнес-процесами (у т.ч. в сфері ІТ).

Література

1. Baiyerea A., Salmelaband H., Tapanainen T. Digital transformation and the new logics of business process management European. *Journal of Information Systems.* 2020. Vol. 29, № 3. P. 238–259. doi: https://doi.org/10.1080/0960085X.2020.1718007.

2. EFRAG welcomes the adoption of the delegated Act on the first set of European Sustainability reporting standards (ESRS) by the European Commission. *EFRAG.* 2023. URL: https://www.efrag.org/News/Public-439/EFRAG-welcomes-the-adoption-of-the-Delegated-Act-on-the-first-set-of-E (дата звернення: 26.06.2024).

3. Farshidi S., Kwantes I.B., Jansen S. Business process modeling language selection for research modelers. *Software and Systems Modeling*. 2023. Vol. 23. P. 137–162. doi: https://doi.org/10.1007/s10270-023-01110-8.

4. Gladwin T.N., Kennelly J.J., Krause T.S. Shifting paradigms for sustainable development: Implications for management theory and research. *Academy of Management Review.* 1995. 20(4). P. 874–907.

5. *GRI.* URL: https://www.globalreporting.org/ (дата звернення: 26.06.2024).

6. Hägg G., Kurczewska A. Toward a Learning Philosophy Based on Experience in Entrepreneurship Education. *Entrepreneurship Education and Pedagogy.* 2021. Vol. 4, Is. 1. P. 4–29. doi: https://doi.org/10.1177/2515127419840607.

7. Hart S.L. A natural-resource-based view of the firm. *Academy of Management Review.* 1995. 20(4). P. 986–1014.

8. Iefymenko T., Lovinska L., Kucheriava M. Sustainable Development Reporting in Emergency Situations. *Science and Innovation.* 2024. 20(2). P. 3–23. doi: https://doi.org/10.15407/scine20.02.003.

9. International IR Framework. *Integrated Reporting.* 2021. URL: https://www.valuereportingfoundation.org/wp-content/uploads/2021/07/InternationalIntegratedReportingFramework.pdf (дата звернення: 26.06.2024).

10. Jennings P.D., Zandbergen P.A. Ecologically sustainable organizations: An institutional approach. *Academy of Management Review*. 1995. 20(4). P. 1015–1052.

11. Van der Waal J.W.H., Thijssens T., Maas K. The innovative contribution of multinational enterprises to the Sustainable Development Goals. *Journal of Cleaner Production.* 2021. Vol. 285, 20. P. 4–29. doi: https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.125319.

12. Purser R.E., Park C., Montuori A. Limits to anthropocentrism: Toward an ecocentric organization paradigm? *Academy of Management Review.* 1995. 20(4). P. 1053–1089.

13. IT Services: market data & analysis. *Statista.* 2024. URL: https://www.statista.com/study/108044/it-services-report/ (дата звернення: 26.06.2024).

14. Muthuraman S. Digital Business Models for Sustainability. *Gedrag & Organisatie Review.* 2020. Vol. 33, Is. 02. P. 1095–1102. URL: https://lemma-tijdschriften.com/gallery/goj-1641.pdf (дата звернення: 26.06.2024).

15. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: https://sdgs.un.org/2030agenda (дата звернення: 26.06.2024).

16. The 17 Goals. *UN.* 2015. URL: https://sdgs.un.org/goals (дата звернення: 26.06.2024).

17. Guidance on Core Indicators for Sustainability and SDG Impact Reporting. *UNCTAD.* 2022. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/diae2022d1_en.pdf (дата звернення: 26.06.2024).

18. Zen A., Rahayu P.P., Mutoffar M.M., Astutik W.S., Almaududi Ausat A.M. Entrepreneurship in Existentialism Philosophy: Examining Life and Business. *Innovative: Journal Of Social Science Research.* 2023. 3(2). P. 2230–2240. doi: https://doi.org/10.31004/innovative.v3i2.431.

19. Вініченко І.І., Самілик Т.М., Олексюк В.О. Бізнес процеси в теорії інвестиційної діяльності підприємств. *Агросвіт.* 2021. № 18. С. 22–27. doi: 10.32702/23066792.2021.18.22; URL: https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/5918 (дата звернення: 26.06.2024).

20. Інформація в антикризовому управлінні: глобальний аспект стандартизації обліку та фінансової звітності / Т.І. Єфименко, В.М. Жук, Л.Г. Ловінська; ДННУ «Акад. фін. управління». К., 2015. 400 с.

21. Кучерява М.В. Оцінка якості інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень як напрям діяльності міжнародних організацій. *Наукові праці НДФІ.* 2017. Вип. 4 (81). С. 128–142.

22. Кучерява М.В. Удосконалення складання нефінансової звітності підприємств в умовах діджиталізації. *Фінанси України / Фінанси України під час воєнного стану.* 2022. № 10. С. 80–102. doi: https://doi.org/10.33763/finukr2022.10.080.

23. Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 686-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80#Text (дата звернення: 26.06.2024).

24. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління: Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 № 982. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text (дата звернення: 26.06.2024).

References

1. Baiyerea, A., Salmelaband, H., & Tapanainen, T. (2020). Digital transformation and the new logics of business process management European. *Journal of Information Systems,* 29(3), 238–259. doi: https://doi.org/10.1080/0960085X.2020.1718007.

2. EFRAG. (2023). EFRAG welcomes the adoption of the delegated Act on the first set of European Sustainability reporting standards (ESRS) by the European Commission. URL: https://www.efrag.org/News/Public-439/EFRAG-welcomes-the-adoption-of-the-Delegated-Act-on-the-first-set-of-E.

3. Farshidi, S., Kwantes, I. B., & Jansen, S. (2023). Business process modeling language selection for research modelers. *Software and Systems Modeling*, 23, 137–162. doi: https://doi.org/10.1007/s10270-023-01110-8.

4. Gladwin, T. N., Kennelly, J. J., & Krause, T. S. (1995). Shifting paradigms for sustainable development: Implications for management theory and research. *Academy of Management Review,* 20(4), 874–907.

5. *GRI.* URL: https://www.globalreporting.org/.

6. Hägg, G., & Kurczewska, A. (2021). Toward a Learning Philosophy Based on Experience in Entrepreneurship Education. *Entrepreneurship Education and Pedagogy,* 4(1), 4–29. doi: https://doi.org/10.1177/2515127419840607.

7. Hart, S.L. (1995). A natural-resource-based view of the firm. *Academy of Management Review,* 20(4), 986–1014.

8. Iefymenko, T., Lovinska, L., & Kucheriava, M. (2024). Sustainable Development Reporting in Emergency Situations. *Science and Innovation,* 20(2), 3–23. doi: https://doi.org/10.15407/scine20.02.003.

9. Integrated Reporting. (2021). *International IR Framework.* URL: https://www.valuereportingfoundation.org/wp-content/uploads/2021/07/InternationalIntegratedReportingFramework.pdf.

10. Jennings, P.D., & Zandbergen, P. A. (1995). Ecologically sustainable organizations: An institutional approach. *Academy of Management Review,* 20(4), 1015–1052.

11. Van der Waal, J.W.H., Thijssens, T., & Maas, K. (2021). The innovative contribution of multinational enterprises to the Sustainable Development Goals. *Journal of Cleaner Production,* 285(20), 4–29. doi: https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.125319.

12. Purser, R.E., Park, C., & Montuori, A. (1995). Limits to anthropocentrism: Toward an ecocentric organization paradigm? *Academy of Management Review,* 20(4), 1053–1089.

13. Statista. (2024). IT Services: market data & analysis. URL: https://www.statista.com/study/108044/it-services-report/.

14. Muthuraman, S. (2020). Digital Business Models for Sustainability. *Gedrag & Organisatie Review,* 33(02), 1095–1102. URL: https://lemma-tijdschriften.com/gallery/goj-1641.pdf.

15. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: https://sdgs.un.org/2030agenda.

16. UN. (2015). The 17 Goals. URL: https://sdgs.un.org/goals.

17. UNCTAD. (2022). Guidance on Core Indicators for Sustainability and SDG Impact Reporting. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/diae2022d1_en.pdf.

18. Zen, A., Rahayu, P.P., Mutoffar, M.M., Astutik, W.S., Almaududi, & Ausat, A.M. (2023). Entrepreneurship in Existentialism Philosophy: Examining Life and Business. *Innovative: Journal of Social Science Research,* 3(2), 2230–2240. doi: https://doi.org/10.31004/innovative.v3i2.431.

19. Vinichenko, I.I., Samilyk, T.M., & Oleksyuk, V.O. (2021). Biznes protsesy v teorii investytsiinoi diialnosti pidpryiemstv [Business processes in the theory of investment activity of enterprises]. *Agrosvit*, 18, 22–27. doi: 10.32702/23066792.2021.18.22; URL: https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/5918 [In Ukrainian].

20. Iefymenko, T.I., Zhuk, V.M., & Lovinska, L.G. (2015). Informatsiia v antykryzovomu upravlinni: hlobalnyi aspekt standartyzatsii obliku ta finansovoi zvitnosti [Information in anti-crisis management: global aspect of accounting and financial reporting standardization]. SESE «Acad. Finn. Management» [In Ukrainian].

21. Kucheriava, M.V. (2017). Otsinka yakosti informatsiinoho zabezpechennia pryiniattia upravlinskykh rishen yak napriam diialnosti mizhnarodnykh orhanizatsii [Evaluation of the quality of information support for management decision-making as a direction of activity of international organizations]. *Scientific works of RFI,* 4 (81), 128–142 [In Ukrainian].

22. Kucheriava, M.V. (2022). Udoskonalennia skladannia nefinansovoi zvitnosti pidpryiemstv v umovakh didzhytalizatsii [Improvement of non-financial reporting of enterprises in conditions of digitalization]. *Finances of Ukraine/Finances of Ukraine during martial law,* 10, 80–102. doi: https://doi.org/10.33763/finukr2022.10.080 [In Ukrainian].

23. Pytannia zboru danykh dlia monitorynhu realizatsii tsilei staloho rozvytku [The issue of data collection for monitoring the implementation of sustainable development goals]: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 21, 2019 No. 686. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80#Text [In Ukrainian].

24. Pro zatverdzhennia Metodychnykh rekomendatsii zi skladannia zvitu pro upravlinnia [On the approval of Methodological recommendations for preparation of the management report]: Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 07.12.2018 No. 982. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text [In Ukrainian].